

Pháo thủ Lê Châu Lưu nói chuyện về Thông Tin Anh Ngô Đình Diệm (Trích trong quyển n Kyếu Pháo Binh QLVHCH 2010)

Ngô Đình Diệm nói chuyện với pháo thủ Lê Châu Lưu vì anh là đồng nghiệp pháo thủ anh cùng chung đồng nghiệp với nhau trong những năm 1956, 57, và 58 tại Bình Thủy và Cần Thơ, và Trường Bàng Tây Ninh.

Anh là một Sĩ quan Pháo binh Việt Nam Cộng Hòa có quá trình phục vụ và thăng tiến khá đặc biệt. Tốt nghiệp Sĩ Quan Trường Bộ Thủ Đức Khóa 5 - Vì Dân. Học Pháo Binh tại Trường Pháo Binh Phú Lợi, tu nghiệp pháo binh ở Châlons-sur-Marnes (Pháp) và Fort Sill (Hoa Kỳ), từng là huấn luyện viên ở nhiều Trường Pháo Binh trong nước (Phú Lợi, Đức Mẹ) và ngoài nước (Fort Sill USA). Đồng thời chỉ huy đơn vị tiên Anh phục vụ là Tiểu Đoàn 21 Pháo Binh. Rồi Trường Sĩ Quan Quân Sự, rồi Liên Đoàn Liên Binh Pháo Thủ Thông Tin. Cuối năm 1959 Anh là Sĩ quan Tùy viên của Thông Tin VNCH Ngô Đình Diệm cho đến ngày đổ chính 1-11-1963. Rồi Pháo Binh Quân Đoàn III và Trường Pháo Binh.

Anh xin nghỉ ngũ sau ngày đổ chính và được nghỉ ngũ năm 1965. Thi tuyển vào Học Viện Quốc Gia Hành Chánh. Tốt nghiệp Đẳng cấp khóa 13 và Cao học Hành chánh khóa 5. Nghiên cứu học Cao học về Quản Trị Phát Triển tại các trường ở London, Oslo, Dublin. Tham quan các học trường Phát triển và Phòng vụ tại Do Thái và Ấn Độ. Giảng viên Trường Quốc Gia Công Tác Xã Hội (Sài Gòn). Cuối năm 1969 Anh tham gia Liên danh Bông Huệ của Luật sư Nguyễn Văn Huy, được cấp vào Trường Nghề Viện VNCH. Anh là Nghề sĩ cho đến 30 tháng 10 Đen, 1975.

Thơ ng tiêu c mô t vi Tô ng Thơ ng anh minh

Tác Giả: Song Lê

Thứ Ba, 09 Tháng 8 Năm 2011 20:28

Khi l u vong n c ngoài, trong su t 23 năm (1975-1998), c u pháo th Lê Châu L c ho t đ ng không ng ng kh p Á, Âu, Phi, M cho công vi c c u tr nh ng ng i t n n C ng s n. Ph n quan tr ng h n g m vi c thi t k và đi u khi n các d án ch ng trình vi n tr phát tri n v ng b n cho các qu c gia trong kh i đ tam th gi i kh p Á, Phi, Đông Âu và Trung Đông. Anh v h u năm 1998 t i Hoa K . M c d u Anh đ ng h u trí, ng i ta v n th y Anh xu t hi n trong các ho t đ ng truy n thông, xã h i, chính tr khi cái lão và cái b nh không “hành h ” Anh quá m c.

Ng i vi t, cũng nh nh ng ai t ng quen bi t Anh trong Pháo binh, trong Thơ ng vi n, ho c c các lãnh v c ho t đ ng khác c a Anh, đ u tìm th y n i Anh m t ng i b n, ng i c ng s , ng i ch huy vui v , t t n, năng đ ng trong công vi c, có tinh th n trách nhi m, có đ o tâm, và đáng tin c y.

Ng i vi t nghĩ r ng b n đ ng đ i trong quân ngũ cũng mu n nghe ng i b n này hi n là m t trong s ít nhân ch ng s ng còn l i k cho bi t m t vài vi c đ n s v Tô ng Thơ ng Ngô Đình Di m. L i nghĩ Binh ch ng Pháo Binh VNCH tr c kia, có m t pháo th nh th trong hàng ngũ, h n cũng là h o s . Vì mu n “t t đ p khoe ra” nên đã h i dài dòng m t chút v Anh Lê Châu L c.

Tô ng Thơ ng Ngô Đình Di m là m t con ng i l ch s . Ông là Tô ng Thơ ng đ u tiên c a Vi t Nam t do và là v sáng l p n n C ng Hòa Vi t Nam. Sau chín năm c m quy n đã b th m sát b i chính k đ ng minh Ông tin c y, b i chính hàng khanh t ng Ông t o ra. Khi Ông n m xu ng, nh ng ng i m u gi t Ông và c ng s n thù ghét Ông đã bêu x u Ông tàn t b ng nh ng đi u ti ng b a đ t b i, b ng nh ng s th t b bóp méo đ ch y t i, đ l p li m nh ng ý đ x u xa, nh ng tâm đ a ph n phúc. Đ n nay đã 45 năm qua, ng i đ i v n còn nh c t i Ông. V n còn ng i không a, v n còn ng i th ng ti c. V n c n l i bôi bác, v n còn l i bênh v c. Tuy nhiên nh ng s th t l ch s liên quan t i Tô ng Thơ ng Ngô Đình Di m đ ng đ n đ c sáng t nh nh ng phát hi n t nhi u tài li u đ c gi i m t t phía Moscou, Peking, Hà N i và Washington, t l i tuyên b ho c bài vi t c a nh ng ng i ph n t nh, và ti t l c a nhi u nhân ch ng đáng tin. Nhà biên kh o Minh Võ đã công phu gom góp r t nhi u nh ng ý ki n trái ng c đó vào m t cu n sách đ c bi t: “Ngô Đình Di m, l i khen ti ng ch ” nh m trình bày vàng thau tr c công lu n và tr l i công đ o cho m t v Tô ng Thơ ng mà đ c h nh ng i ng i không ai bôi đen đ c, và m c tiêu chính tr su t đ i ch là m u c u đ c l p toàn v n ch quy n, t l p cho đ t n c, ti n b , t do và nhân ph m cho ng i dân, an l c, th nh v ng cho đ i s ng.

Đ i úy Lê Châu L c đ c Tô ng Thơ ng Ngô Đình Di m ch n đ làm m t vài công tác đ c bi t kho ng cu i năm 1958 và sau đó h n m t năm đ c ch n làm Sĩ quan Tùy viên. Trong th i gian g n Tô ng Thơ ng, ch c ch n Anh th ng đ c nghe và th y l i nói và sinh ho t h ng

ngày c a v lãnh đ o qu c gia nh ng không th y Anh vi t ra ho c k i. Hình nh Anh không mu n đây đ a vào cu c đôi co v ng i đã khu t mà Anh r t m c kính tr ng. Đã nhi u n tôi (ng i vi t bài này – LVT) ng ý mu n đ c Anh k cho nghe nh ng m u chuy n nh m t th y tai nghe đó mà Anh c n nh đ c v Tô ng Tô ng Di m. Mãi g n đây Anh m i đ ng ý, vì có đ lù th i gian và thu n i cho s tr i chân lý cho i ch s Vi t Nam. Anh cũng mu n b y t tình nghĩa anh em v i vong linh các anh hùng b mình vì chính nghĩa dân t c và t p th nh ng chi n sĩ qu c gia còn ng m h n n i đ t khách.

V c n th n - Ai là nh ng c n th n c a Tô ng Tô ng?

Là m t sĩ quan tùy viên (SQTV), Lê Châu L c làm vi c h ng ngày sát c nh Tô ng Tô ng, ti p xúc và sinh ho t v i các v có tên tu i sau đây: Bác sĩ Bùi K i n Tín, Y sĩ riêng c a Tô ng Tô ng, Ông Bí Th Tr n S , Ông Chánh Văn phòng Đ c bi t Võ Văn H i, Ông Đ ng Lý Quách Tông Đ c, Ông Phó Đ ng Lý Đoàn Thêm, Ông Tô ng Th Ký Nguy n Thành Cung, Ông Phó Tô ng Th ký Nguy n Văn C n, Ông Tôn Th t Thi t, S N i đ ch Ph Tô ng Tô ng (PTT). Ông Tr ng B u Đ i n làm Giám Đ c Nha Báo Chí, Ông Tôn Th t Thi n, m t trong 4 hay 5 ng i theo Th Tô ng Ngô Đình Di m v n c, gi ch c v Tô ng Giám Đ c Vi t Nam Thông T n Xã và cũng là thông đ ch viên chính th c c a Tô ng Tô ng. Sau đó Ông Tr ng B u Khánh ti p gi ch c v Tô ng Giám Đ c Vi t T n xã. Ông Hoàng Thúc Đàm làm Giám đ c Nha Nghi L .

Bên phía quân s thì có Tham M u Tr ng Bi t B Ph Tô ng Tô ng, tr c chính bi n 1960 là Trung tá Cao Văn Viên đ c b nhi m T L nh L Đoàn thay th Nguy n Chánh Thi, v sau thắng Đ i t ng gi ch c v Tô ng Tham M u Tr ng . Ti p n i b i Trung tá Lê Nh Hùng, ch huy cao c p c a Th y Quân L c Chiên. Sĩ quan lái phi c Tô ng Tô ng là Trung tá Phan Văn Sang, sau này thắng Chu n t ng Không quân. L đoàn Liên Binh Phòng V Ph Tô ng Tô ng do Trung tá Lê Ng c Tri n, sau này thắng Thi u t ng, v i nhi u sĩ quan xu t s c khác nh Thi u tá Nguy n H u Du , sau lên Đ i tá Tham M u tr ng, Đ i úy Nguy n Văn C a v sau thắng Đ i tá T i nh L đoàn IV Thi t giáp.

Đ i i u là Văn phòng Ông Ngô Đình Nhu, C v n Chính tr , ph tá i i c mà b n hay thù đ u n tr ng, có Trung tá Ph m Th Đ ng, Đ i úy Nguy n Ng c H p, v sau thắng Trung tá. H đ u là nh ng sĩ quan tr ng danh đ và trách nhi m.

Tô ng Tô ng có tr c sau 12 Sĩ quan Tùy viên. Trong s này có 5 ng i v sau thắng Tô ng trong Quân L c Vi t Nam C ng Hòa. Nên k các Tô ng Hu nh Văn L c, H Trung H u, Đ đ c Di p Quan Th y, H Văn K Tho i, t t c v sau đ u là T i nh các đ i đ n v tác chi n kh p

Thơ ng tiêu c mô t vi Tô ng Tô ng anh minh

Tác Giả: Song Lê

Thứ Ba, 09 Tháng 8 Năm 2011 20:28

các vùng Chi n thu t. M t v t tr n là Đ i tá Tr ng H u Đ c, Thi t giáp, thăng hàm Chu n t ng. S còn l i đ u lên sĩ quan cao c p, trong s có Trung tá Nguy n C u Đ c. Ch tr Đ i úy không quân Đ Th r t ti c t n n phi c khi hã còn tr và Đ i úy Pháo Binh Lê Châu L c, th ng ngh sĩ VNCH (69-75).

Tùy nhu c u công vi c và ch ng trình hành đ ng c a T ng Th ng, Sĩ quan Tùy viên gi vai trò t nh nh lo bút vi t gi y t , đ n vi c quan tr ng h n nh m i đón và c p nh t s di n ki n t c p B tr ng Chánh ph , Đ i bi u Vùng Chi n Thu t, T ng Tham M u Tr ng và các T l nh, T nh tr ng đ n Giám đ c các Nha s Trung ng, các nhà Bác h c, Giáo s , Thân hào nhân sĩ v.v.. M t trong nh ng vai trò quan tr ng khác thu c lãnh v c nghi l , liên h đ n vi c m i đón, đ a ti n các khách ngo i qu c (đ i s , t ng lãnh v.v...) . H ng năm bàn giao công v đôi ba l n cho các v t ng lãnh đ c T ng Th ng ch đ nh làm Sĩ Quan Tùy viên T ng Th ng trong nh ng đ p đ i l , nh Qu c Khánh hay công du qu c ngo i. Nh ng ngày nh v y l i c c h n vì ph i phò tá sát cánh t ng phút đàn anh Sĩ quan tùy viên mang sao này.

Nhìn k quanh vòng các c ng s viên ti p c n trong hay ngoài khuôn viên Ph T ng Th ng, ta th y có đ thành ph n Trung Nam B c, h u h t theo đ o Ông Bà hay đ o Ph t. Thí d Ti n sĩ Tôn Thi t Thi n (còn s ng ngoài c u tu n) là m t Ph t t thu n thành, m t r ng c t c a Đ i h c V n H nh sau này. Ông Đ ng lý Quách Tông Đ c là m t trong r t ít Đ c Ph S t trào Pháp thu c, đ c n vì và kính tr ng có ph n tr i h n Phó T ng Th ng Nguy n Ng c Th v tài đ c và liêm s . Thân ph Ông Đ ng lý là ng i Vi t g c Hoa, nói ti ng Vi t ch a thông, ch m t ti m bách hóa nh t i ch Cà Mau, đ c T ng Th ng ghé thăm m t l n.

V đ i s ng h ng ngày.

T ng Th ng có l i s ng đ n gi n, thanh đ m c a m t nhà nho Vi t Nam. Gi ng ng đ t ngay trong phòng làm vi c. Phía sau gh bàn và bàn tròn dùng làm vi c và ăn u ng, kê m t cái gi ng r ng l i m t mét, s p n p g , lót chi u bông đ ng . Khi nào “thân th b t an” m i cho tr i thêm m t mi ng n m bông gòn m ng.

Ngoài gi làm vi c, T ng Th ng m c áo dài thâm, đi dép. Lúc làm vi c mà không có ti p khách, T ng Th ng cũng m c áo dài đen, xem ch ng nh tho i mái h n. Bình th ng m c âu ph c, áo chemise dài tay, th t cà v t đ m m u, khi có khách thì khoác áo bành tô vào. Lúc ti p khách ngo i qu c thì ch i chu t h n v i b đ “sat kinh” tr ng hay qu c ph c áo dài g m khăn đ ng đen. Đi thăm vi ng bên ngoài hay kinh lý toàn qu c thì m c đ tây m ng, đ i nón n và xách gi y, có khi mang gi y ng l i bùn.

Thờ cúng tiều c mô t vi Tô ng Thờ ng anh minh

Tác Giả: Song Lê

Thứ Ba, 09 Tháng 8 Năm 2011 20:28

Mỗi ngày c̣a Ṭng Tḥng tḥng kḥi ṣ ḅng ṃt Tḥnh ḷ lúc tṛi cḥa sáng, do các linh ṃc tuyên úy hay ḅn ḥu ḍng. Cḥm ḍt ṃt ngày dài ṃt nḥc ḅng qụi g̣i c̣u nguỵn âm tḥm bên gịng (đôi khi c̣ gị, hai cánh tay dang ṛng). C̣a đóng kín, sĩ quan tùy viên hay ḥu c̣n c̣n g̣i ḷm ṃi ra vào.

Sau thánh ḷ, đ̣c nhịu sách, ṭp chí, duỵt báo (Anh, Pháp và Vịt ng̣, đôi khi Hán văn). Ḳ dùng lót lòng, tḥng là cháo tṛng ṿi ḍa món, ụng ṃt tô trà ṇi ḅt. Ṃt đôi ḷn sĩ quan tùy viên đ̣c ḅo :”Nè mi ăn coi, ngon ḷm”. (Sĩ quan tùy viên đ̣ ḍ cảm ̣n, nḥng ḅng thì đòi ăn hàng ngoài Thanh Tḥ ḍ nụt ḥn nhịu).

Sĩ quan tùy viên nḥc thay y pḥc theo ṣ c̣ ṿn c̣a Nha Nghi ḷ. Tịp theo là ṃt chụi công vịc không ng̣ng ṭi ṃt hai gị tṛa: tḥng kḥi đ̣u là Bác sĩ Tín thăm ḥi ṣc kḥe c̣a Ṭng tḥng, ḳ đ̣n là Ông Bí tḥ hay Ông Chánh Văn PhòngĐ̣c Bịt, các Ông trong Văn Phòng Đ̣ng Lý, Văn Phòng Ṭng Tḥ Ký, Sĩ quan Tham Ṃu Bịt ḅ, các ṿ thục Nha Nghi ḷ, Nha Báo Chí và Vịt Nam Thông Ṭn xã. Cḥm ḍt pḥn này vào khọng 9 gị sáng. Trong vòng đ̣u này, Ṭng Tḥng cḥ tḥ Sĩ quan Tùy viên ṃi hay nḥc các ṿ trong Ḥi Đ̣ng Chính pḥ, trong Ḅ Ṭng Tham Ṃu, các Ṭ ḷnh Vùng, Ṣ Đoàn hay Ṭnh tṛng c̣n g̣p. Sĩ quan tùy viên cũng trình Ṭng Tḥng các ṿ tḥm quỵn Trung ̣ng hay đ̣a pḥng mụn địn kịn trình vịc và nḥc Ṭng Tḥng cḥng trình ḥi kịn ṿi các Đ̣i ṣ, khách ngọi qục theo nḥ Nha Nghi ḷ đ̣ trình.

Ít tḥy Ṭng Tḥng ăn tṛa tṛc 1 gị. Có khi ăn tṛ vào lúc 3 gị. Tḥng c̣m tṛa thanh đ̣m, nhịu khi cḥ đôi ba cái ḅp còn non, và tô trà Hụ. Ḥu c̣n đóng c̣a phòng ḷi ṇa tịng đ̣n ṃt gị, ṛi làm vịc ḷi. Ḅi chịu tḥng dùng đ̣ suy ṭ, đ̣ng não chịu sâu, chịn ḷc, có khi ṃt mình. Đôi khi ṿi nḥng c̣ng ṣ viên xa g̣n đ̣c ṃi g̣i ṛng.

Không có gị gịc ̣n đ̣nh cho ṃt ngày dài làm vịc. Khi có ng̣̣i trong thân ṭc ṭi thăm nḥt là Đ̣c Cha Ngô Đình Tḥc ṭ Vĩnh Long lên hay sau này ṭ Hụ vào, thì Ṭng Tḥng ngḥ ṣm ḥn ṃt chút, vui ṿ vịng thăm, dùng c̣m v.v.. Nḥng lúc có các cháu cḥy ṭ phía Ông Bà C̣ Ṿn sang thăm, thì c̣̣i vui, tṛ trung ḥn ḷi. C̣m chịu nhịu món ăn ḥn, nḥng nḥng món ăn quý ṿn là các món ăn Hụ quen thục mà “ngoài nhà” g̣i vào. Không ụng ṛ̣u nḥng hút thục Melia thì ḥi nhịu.

Bụi ṭi tịp ṭc duỵt ḥ ṣ ṃt mình, đôi khi cho ṃi nḥng ḥc gị, chuyên gia tham kḥo ṿ

những người dân nông thôn sống theo cách riêng. Lúc xây dựng tại Dinh Độc Lập và các tỉnh thành khác ở miền Bắc và vùng hậu phương, những người nông thôn được đưa vào các trại cải tạo và các trại giam giữ. Những người nông thôn được đưa vào các trại giam giữ và thi đấu thể thao để vượt qua những ngày tháng dài đằng đẵng. Những người nông thôn được đưa vào các trại giam giữ và thi đấu thể thao để vượt qua những ngày tháng dài đằng đẵng.

Đến đây phải nhắc đến Ông Nguyễn Văn Khoa, có thể gọi là “người tiên phong” đã theo phò tá những người nông thôn khi làm quan. Rồi trung thành, khiêm tốn, hy sinh, kín đáo giúp những người nông thôn sinh sống hàng ngày. Ông có biệt danh là “bà bồng già” lo ăn, trang trải \$50 triệu hàng ngày cho phần lương của những người nông thôn, Ông Nguyễn Văn Khoa, Ông Nguyễn Văn Khoa cũng rất trung kiên. Khi cần may mắn, Ông Nguyễn Văn Khoa hay Ông Nguyễn Văn Khoa cho mình Ông Chua, chứ không may mắn ngoài phạm vi đo lường.

Vấn đề trí

Phần lớn thì giới của những người nông thôn là để làm việc. Giới trí ít và những người nông thôn tạo nên quen thuộc. Để sách xem các tuần san Pháp, Anh, và Việt ngữ, rất thích tập san chuyên về máy ảnh, hình ảnh như Photography. Những người nông thôn rất thích máy ảnh và kỹ thuật chụp ảnh. Ở đây phải nhắc đến Ông Hà Di, một người bạn Việt ngữ của Hoa có thể kể là nhiếp ảnh viên chính thức của Phim ảnh những người nông thôn. Những người nông thôn cũng rất thích kỹ thuật nên thích nói chuyện về kỹ thuật của Ngô Việt Thanh.

Một thú vị khác là những người nông thôn hoa hồng. Mọi người lên nghề ở dinh số 2 Đà Lạt, những người dân chăm sóc các hàng hoa hồng. Công việc đi quanh đồi núi cũng là một thú vui nữa. Sĩ quan tùy viên công việc theo Công có Địch tá Thiệt giáp Trường Học Địch, sau tập trung tại một trại giam giữ tại An Lạc truy thăng Chuẩn trưởng và Địch úy Pháo binh Lê Châu Lạc. Đôi khi nhìn nhận rõ ràng một chút, thì xuống thăm người dân ở chuồng phía công Nguyễn Du. Sĩ quan tùy viên phải nhắc nhở vào túi về công việc những người nông thôn khi những người nông thôn chìa bàn tay ra phía sau ngoài công xin những người nông thôn cho các con người, thì trao ngay vào tay một hai công việc. Các con người xem công việc biết rõ những người nông thôn, nên thân mật kê mũi vào sát mặt những người nông thôn thỏ nh, đôi bên xem công việc thích thú lắm.

Khi đi ngang dãy nhà nhân viên công nhân công xa và đoàn mô tô hàng, những người nông thôn không quên thăm hỏi bạn bè những người nông thôn thân thiện gọi về con của họ là “thím và các cháu”. Các bà và trong trại gia đình đều nhắc nhở một cách thích thú thân tình chuyện những người nông thôn gọi các bà là “các thím”. Trung úy Nhan, tài xế cho tất cả các cuộc xe đạp và lái xe rất dũng cảm lòng tin cậy của những người nông thôn, có căn nhà ở luôn tại đây.

V Kinh lý

Tô ng Thơ ng thích thăm viếng đọt ngọt xấp, đọt nót hỏo lánh, trọt gia binh, phọt ng xóm , chọt búa, đọt chùa đọt tìm hiều tình hình, gọt n gúi dân chúng và binh sĩ. Có lọt trong cọt nọt c và cọt Quân đọt không có ai biọt nhiều nọt i, nhiều chọt n bọt ng Tô ng Thơ ng. Tô núi rọt ng Cao nguyên xuọt ng các vùng cọt n sọt n, ven biọt n Nam Họt i ra tọt n Cù lao Ré hay Côn đọt o, vùng mọt t khu miọt n Đông xuọt ng tọt n vùng mọt t khu miọt n Tây, tọt Cà Mau, Bọt n Tre, Họt u Nghĩa, Phọt c Long, Phọt c Thành, Quọt ng Đọt c, Bọt n Giàng, A Sao, A Lọt i.. Bọt n có biọt t Măng Bút đọt đâu không?. Tô ng Thơ ng đã đáp xuọt ng đọt trong mọt t ngày mọt a âm u bọt ng phi cọt caribou do Trung tá Sang lái. Phi công phọt i bay lọt n vòng quanh họt n nọt a giọt chọt có mọt t chọt trọt ng giọt a đám mây đen đọt chui đọt u đáp: thành công nhọt ng bánh trọt c máy bay chọt còn cách đọt u phi đọt o (là họt núi) lọt i mọt i thọt c, lún sâu xuọt ng bùn. Cũng tọt i vì Tô ng Thơ ng nhọt t đọt nh phọt i thăm tiọt n đọt n đọt cho đọt c. Thiều tọt ng Khánh đọt n trọt c bọt ng mọt t phi cọt L19, may mọt n cũng không sao, nhọt ng bánh lái máy bay gọt y lìa. Tô ng Thơ ng đã xin lọt i vì tọt t cọt mọt i ngọt i trên máy bay đã ói mọt a, ngoọt i trọt phi hành đoàn, Tô ng Thơ ng và Sĩ quan Tùy viên vọt n nhọt thọt ng.

Nhọt c lọt i chuyọt n đi kinh lý, Đọt i úy tùy viên Lê Châu Lọt c có mọt t lọt i thú nhọt sau: Nhọt ng chuyọt n xuọt t hành khọt i Dinh Đọt c Lọt p gọt n nhọt họt ng tuọt n, đa phọt n cuọt i tuọt n, đã nhiều lọt n khiọt n Anh phát bọt nh, tọt họt i có thọt phọt c vọt dài lâu đọt c không. Không lọt y làm lọt mọt t sọt các sĩ quan tùy viên trọt c đã xin trọt vọt đọt n vọt sọt m vì hao mòn (burnt out). Hai lọt n, sau năm thọt nhọt t và sau năm thọt hai, Anh Lê châu Lọt c xin trọt vọt đọt n vọt , hai lọt n bọt “gọt i xà phòng” rọt t kọt . Nhọt ng vào nhọt ng năm chọt cọt a Tô ng Thơ ng càng thọt y tình hình khó khăn càng thọt ng Ông Cọt , nên chọt p nhọt n tiọt p tọt gian lao gọt i là nơi gọt ng chút ít.

Thọt t ra không phọt i tọt t cọt các chuyọt n kinh lý đọt u cọt c nhọt chuyọt n ăn lọt Giáng Sinh đọt m Đọt i, ghọt bọt xọt p căng ra trên nọt n ngọt p nọt c bùn lốm bốm. Nhọt ng chuyọt n vọt Huọt , thăm Cọt đô, thăm Bà Cọt Cọt , thăm Phú Cam thọt t thọt vui vọt . Sau khi theo Tô ng Thơ ng lên lọt u đọt p đọt p, vào phòng ngọt đọt y mùi mọt c, đọt gọt i cái cọt p, Sĩ quan tùy viên đọt c Cọt khuyọt n khích đi thăm thú Huọt . Phọt n Cọt thì thọt ng xuọt ng nhà ngang lọt p mái tranh đọt y, thăm viếng Mọt , cọt họt nhọt quên họt t mình là ai, quên mọt i đọt u tọt phiọt n muọt n, họt i han nhọt ngọt i con nhọt .

Vài mọt u chuyọt n khó quên.

Chuyên ngọt i lính què gọt i. Trong mọt t chuyọt n kinh lý miọt n Trung, khi duyọt t qua hàng rào dân

chúng, có hàng lính đ̣ng tṛc, Tô ng Thơ ng đang ḅc ṣi nhanh tay c̣m nón ṿy chào dân chúng đang hoan nghênh Tô ng Thơ ng, ḅng đ̣ng ḷi: ṃt binh sĩ ḷn tụi qụi g̣i xụng đ̣ chào Tô ng Thơ ng khi ḅc ngang qua. Tô ng Thơ ng ḷi ḷi ṃt ḅc, đ̣ anh lính đ̣y và nói ḷn vào tai anh :”Làm lính không có qụi, cḥ đ̣ng nghiênh chào kịu lính”. Ṿ nḥ đ̣u Anh lính ṛi tịp ṭc đi.

Chuỵn đi thăm Tḥy đ̣ cảm ̣n. Vào đ̣u năm 1962, sau cục ḅu c̣ Tô ng Thơ ng nhịm ḳ ll thành công. Ṃt hôm Tô ng Thơ ng đ̣y ṣm cḥ tḥ Sĩ quan Tùy viên Lê Châu Ḷc đ̣a C̣ xụng Chùa đ̣ cảm ̣n Quí ṿ cao tăng tu sĩ Pḥt giáo đ̣ ng ḥ C̣ trong ḳ ḅu c̣ ṿa qua. Cḥ tḥ “cục đi thăm pḥi đ̣n ṣ, thân tình và tṛc gị thành pḥ tḥc đ̣y đ̣ tránh ḳt xe ṭi dân chúng.” “Mình đi ṃt xe”. “Tḥ a ai lái”. “Tḥi mi lái, kḥi ḥ ṭng ṛm rà”. “Tḥ a C̣ Không nên, pḥi có an ninh ṭi thịu, theo qui lụt đ̣u hành ̣n đ̣nh”. “Cha sao mà khó ṿy-Thôi đ̣c đi lo ngay”. “Tḥ a C̣ pḥi cho Quí Tḥy hay đ̣ chụn ḅ, ít ra là ṇa gị tṛc”. “̣ nḥ xin các Tḥy hãy ṭi nhiên, đ̣ng lo ng̣i, vui ḥn”. Đoàn xe ng̣n nḥt, êm ái nḥt: ṃt xe c̣nh sát Đô Thành đ̣n đ̣u không đèn cḥp, không còi ḥ. Trung úy Nhan lái xe Tô ng Thơ ng có Sĩ quan Tùy viên ng̣i bên. Và xe c̣n ṿ đ̣n ḥu. Đ̣n ṇi tḥy các Tḥy còn đang lăng xăng ṣp hàng hai bên ngoài vào, Tô ng Thơ ng ḥi ái ng̣i, nḥng ṛi đ̣n ḅc, ṿy nón chào hai hàng Tăng Ni. Ḅng có ṃt tăng ni tṛ ḅc ra :”Kính Chào Tô ng Thơ ng”.”À tḥy ṿ ṛi à”. “Đ̣, ṃi ṃy hôm nay, cḥa ḳp vào cảm ̣n Tô ng Thơ ng”. “Không sao, tôi bịt ḥc hành xong ḥt ṛi mà,. Khi tịn nḥ Ông Sĩ quan đây đ̣a vào thăm tôi”. Sau đó ṃi bịt tu sĩ này là Đ̣i Đ̣c Thích Qụng Liên, đ̣c Tô ng Thơ ng g̣i đi ḥc ̣ Michigan State University Hoa Ḳ, thành đ̣t, sau ṃ Trung Ḥc Ḅ Đ̣ ̣ C̣u Ông Lãnh.

Sau khi Tô ng Thơ ng dùng xong trà ṿi các Tḥy và ḅy ṭ lòng c̣m ̣n đ̣i ṿi các Tḥy và Pḥt ṭ, ṃt ṿ Tḥng Tô a ḅng đ̣ng lên tḥa ḷn ”Kính tḥa Tô ng Thơ ng, anh em chúng tôi có ṃt chuỵn bụn Tô ng Thơ ng”. Ṣng ṣt, Tô ng Thơ ng nói :”Cảm ̣n Tḥy nói tḥng, xin cho tôi bịt chuỵn chi”. “Kính tḥa Tô ng Thơ ng, anh em chúng tôi ṿa đ̣c tin bên Colombo cho hay Tô ng Thơ ng Vịt Nam C̣ng Hòa có g̣i ṭng Đ̣c Đ̣t Ḷi Ḷt Ma ṃt ṣ tịn ḷn là 10000 ṃ kim. Sao Tô ng Thơ ng không cho anh em chúng tôi bịt đ̣ chia vui?”. Ḥi ḅi ṛi ṃt chút, Tô ng Thơ ng ng̣ng đ̣u lên nói :”Đ̣, tôi nghĩ đó cḥ là ḅn pḥn mình pḥi làm, không nên nói ra. Đ̣c Đ̣t Ḷi Ḷt Ma ṿa ṛi Tây Tô ng ḷu vong, bôn ba c̣c kḥ ̣ Nepal và mịn Ḅc ̣n Đ̣. Tôi đ̣c tin ṛt tḥng xót, nên ṣn có ṣ tịn ṿa nḥn đ̣c c̣a Vịn Magsaysay tḥng cho ṃt ṿ lãnh đ̣o xụt ṣc trong năm c̣a mịn Á Châu Tô Do, tôi ṿi ṿa g̣i Ngài đ̣ chi dùng khi g̣p ṇn. Ḅn pḥn thôi. Ṿ cḥng Ngài là đ̣ng lãnh đ̣o tinh tḥn sáng chói ̣ Á Châu, cḥ có ṣc ṃnh ḥu tḥn cḥng ḷi đ̣c tài vô tḥn, x̣ng đáng cho ta ng̣ng ṃ noi g̣ng và ḥ tṛ”.

Chuỵn lá c̣. Hôm đó Tô ng Thơ ng đi kinh lý ṭnh Kịn Tô ng. Khi phi c̣ đáp xụng phi tṛng thì đã có đông đ̣o dân chúng đ̣ng nghênh đón, đ̣c dài hai bên khán đài, c̣nh phi đ̣o. Phi c̣ taxi cḥm vào bãi đ̣u thì ḅng nghiênh Tô ng Thơ ng ḥi Sĩ quan Tùy viên ng̣i xéo phía sau “Anh

Thơ ng tiên c mô t vi Tô ng Thơ ng anh minh

Tác Giả: Song Lê

Thứ Ba, 09 Tháng 8 Năm 2011 20:28

có th y gì không?”. Th a dân chúng đông và có c”. “C gì v y?”. Thì ra nhìn l i m i nh n ra c vàng tr ng c a Vatican, không có m y c Vi t Nam. Tô ng Thơ ng n n g y xu ng sà phi c và ra l nh tr v :”Đây không ph i là x Vatican, đây là x Vi t Nam, v y c Vi t Nam đâu?”. Trung tá Sang v i b c xu ng c n g n. Sĩ quan tùy viên :”Th a C có th đ ng bào già tr l n bé đã đ i ch C t h i 3 gi khuya, bây gi C b v thì h s bu n bi t m y”. H h a t c kh c, máy bay vào ch đ u, c a m , Thi u tá T nh tr ng (tên Nh t?) b c lên ch u l i và xin C cho n a gi đ thu vén l i. N a gi sau, c xí Vi t Nam C ng Hòa ph t ph i bay theo gió l ng Đ ng Tháp, Tô ng Thơ ng b c xu ng đi dài theo t ng dân chúng, h n h và vui v . C ngày thăm vi ng, không bi t m t, chi u v h u nh quên h n chuy n bu i sáng.

Ngày n đi qua đ ng Võ Tánh Phú Nhu n, Tô ng Thơ ng th y tr c m t tr s nh có treo m t lá c qu c gia phai m u và rách. Bèn ra đ u cho Thi u tá Nguy n Đ c Xích t nh tr ng theo v dinh Gia Long. T i nghi p Thi u tá T nh Tr ng b xát xà bông m y phút dài, đ luôn nh giá tr thiêng liêng c a qu c k và b n ph n đ y dân kính tr ng.

L n th ba, Tô ng Thơ ng đ c tu n san Pháp (n u không l m t “Le courrier du Vi t Nam” do nhà báo Lefevre ch biên), l t trang chót có hình Ph t Đài l n đ p. “Anh có th y lá c qu c gia nào ngoài c Ph t Giáo không?”. Qu th t không th y c qu c gia. Tô ng Thơ ng có v chua chat “Mình khuy n khích xây Ph t Đài to l n đ th gi i qua l i ngoài kh i nh n th c giá tr tâm linh c a dân t c Vi t Nam, th mà không th y m t lá c qu c gia bi u t ng Vi t Nam, n c này là n c nào đây?”. R i l y m t mi ng bristol tr ng c 10X15 Tô ng Thơ ng vi t ngay b ng bút chì m đ ch th nh sau “....b t câu tôn giáo nào, khi treo c tôn giáo ph i treo c qu c gia, theo đúng ngh đ nh B N i V đã ban hành.....”. “Anh trao cho Ông Đ ng Lý đ g i văn th nh c nh r ng r i”. Sau đó không lâu x y ra v c Ph t Giáo Hu , v n Đ ài Phát Thanh và đ a đ n cu c ph n lo n c a m t s t ng lãnh tham ti n ngày 1 tháng 11 năm 1963 mà h u q a v n còn dai đ ng đ n nay. Anh Lê Châu L c nh mãi ch th này nh c m t khá đ c bi t “b t câu là tôn giáo nào”, cách nói h i l thu x a, khác v i cách nói c a Anh “b t k là tôn giáo nào”.

Trên đây là nh ng m u truy n th t v Tô ng Thơ ng Ngô Đình Di m do Pháo th Lê Châu L c, Sĩ Quan Tùy Viên c a Tô ng Thơ ng k theo nh ng gì m t th y, tai nghe. Ng i vi t ghi l i đ nh ng ai quan tâm tìm hi u v Tô ng Thơ ng Di m có tài li u đ c thêm ho c tùy nghi x đ ng.

Anh L c

Thư ng tiếng mô t vi Tô ng Tô ng anh minh

Tác Giả: Song Lê

Thứ Ba, 09 Tháng 8 Năm 2011 20:28

Cám n Anh đã chia s nh ng đi u m t th y tai nghe lúc Anh là Sĩ quan Tùy viên c a Tô ng Tô ng Ngô Đình Di m. Đ c nh ng trang gi y này cũng đã giúp chúng tôi xét i nhi u v n đ . Lúc nào Anh cũng gi đúng t cách c a ng i Pháo Th đ i đi n cho binh ch ng có g n m t trăm ngàn ng i ph c v d i c : binh ch ng Pháo Binh.

Chúng tôi hãnh đi n vì Anh.